

BE-510

Seat No. _____

B. Ed. (Part-I) (Sem. II) Examination

March / April - 2014

Gujarati Content & Method

Paper -EDEC-221

(ગુજરાતી વિષયવસ્તુ અને પદ્ધતિશાસ્ત્ર)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૩) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ૨૦
ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો :
(૧) ક્રિયા વિશેષણ એટલે શું ? તે જણાવી ક્રિયા વિશેષણના પ્રકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
(૨) અલંકાર એટલે શું ? અલંકારના મુખ્ય પ્રકાર જણાવી, શબ્દાલંકારના વિવિધ પ્રકારોની ઉદાહરણસહ સમજ આપો.
(૩) કુંદત એટલે શું ? કુંદતના વિવિધ પ્રકારોની ઉદાહરણસહ સમજ આપો.
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ૧૦
ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો :
(૧) 'જૂનું પિયરઘર' સોનેટના આધારે કાવ્ય નાયિકાના મનોભાવોનું આલેખન કરો.
(૨) નવલકથા એટલે શું ? નવલકથાના ઘટક તત્ત્વોની વિગતપૂર્ણ માહિતી આપો.
(૩) 'પ્રભુ પ્રીતિ માટેની તડપ' આ વિધાનને 'ઝઘડો લોચન-મનનો' કાવ્યને આધારે સમજાવો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૫

(૧) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો છંદ ઓળખાવો :

(અ) જ્યાં જ્યાં નજર મારી ઠરે, યાદી ભરી ત્યાં આપની.

(બ) બેસી ખાટે પિયરઘરમાં જિંદગી જોઈ સારી.

(૨) ગરબીનાં લક્ષણો ટૂંકમાં જણાવો.

(૩) નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો :

(અ) રાત અને દિવસ.

(બ) અમુક વસ્તુ જોવા-જાણવાની ઉત્કંઠા.

(૪) એકાંકીનાં લક્ષણો જણાવો.

(૫) ખંડકાવ્ય એટલે શું ?

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ૨૦ ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો :

(૧) ધોરણ-૯ના પાઠ્યપુસ્તકમાંથી કોઈ એક એકમ પસંદ કરી બ્લ્યૂ પ્રિન્ટના આધારે ૨૫ ગુણના પ્રશ્નપત્રની રચના કરો.

(૨) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકનાં લક્ષણો જણાવી, તેને આધારે ધોરણ-૧૦ના માતૃભાષાના પાઠ્યપુસ્તકને મૂલવો.

(૩) પરિસંવાદ પદ્ધતિ અને નિરીક્ષણ અભ્યાસ પદ્ધતિના લાભાલાભની ચર્ચા કરો.

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો :

૧૦

(૧) માતૃભાષાના શિક્ષણમાં સ્વાધ્યાય પદ્ધતિની ઉપયોગિતા જણાવો.

(૨) કાવ્ય શિક્ષણની વિશિષ્ટતાઓ જણાવી, કાવ્ય શિક્ષકની યોગ્યતાઓ જણાવો.

(૩) એક શિક્ષક તરીકે તમે માતૃભાષામાં વ્યાકરણના શિક્ષણ માટે કઈ કઈ શૈક્ષણિક સાધન-સામગ્રીનો ઉપયોગ કરશો. જણાવો.

६ नीचे आपेल प्रश्नोना टूंकमां जवाब आपो :

५

- (१) मातृभाषाना शिक्षणमां अनुकार्य अेटले शुं ? समजावो.
  - (२) ब्ल्यू प्रिन्टना शोधकनुं नाम जणावो.
  - (३) आगमन-निगमन पद्धतिनी टूंकमां समज आपो.
  - (४) काव्य शिक्षणना बे विशिष्ट हेतुओ जणावो.
  - (५) मातृभाषाना शिक्षणमां व्याकरण शिक्षणनी उपेक्षाना कोई पण बे कारणो आपो.
-